

Esi- ja perusopetuksen valtionavustukset

Taloustorstai

7.3.2019

Päivi Väisänen-Haapanen
@HaapaPaivi

Pitkäjänteisyyttä ja ennakoitavuutta raskaan hallinnoinnin ja epävarmuuden sijaan

- Turhaa työtä opetuksen järjestäjille ja valtiolle
- Vahva valtion ohjaus kaventaa itsehallintoa
- Rahoitus ohjautuu perustoimintaan, jota voisi rahoittaa valtionosuudella
- Yksittäisten avustusten euromäärät ovat niukkoja
- Rahoitus on määräaikaista ja sitä voi käyttää vain tietyn ajan
- Kuntien väliset erot kärjistyvät
- Rahoitus on ennakoimatonta

Valtionavustusten heikkouksia

Valtionosuus-
rahoituksen
vahvuuksia

- + Tukee pitkäjänteistä kehittämistä
- + Kuntakohtaiset olosuhteet ja tarpeet pystytään ottamaan huomioon
- + Perusrahoituksen vahvistaminen tukee kuntien itsehallintoa
- + Rahoituksen ennakointimahdollisuus, yksinkertaisuus ja läpinäkyvyys
- + Valtionosuus tukee ja edistää kunnan perustoimintaa

Valtionosuusrahoitus heikentynyt vuodesta 2012 alkaen

- Tällä ja edellisellä hallituskaudella valtionosuuslakeja on muutettu siten, että kunnat saavat 2,3 miljardia euroa vähemmän valtionosuutta vuonna 2019, kuin mitä ne olisivat saaneet ilman vuosien 2012–2019 valtionosuuden vähennyspäätöksiä.
- Esi- ja perusopetuksen osuus peruspalvelujen valtionosuudesta on laskennallisesti noin viidennes. Esi- ja perusopetukseen leikkauksista on näin kohdistunut noin 517 miljoonaa euroa.

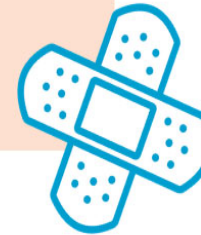
Vähenevää valtionrahoitusta paikkaillaan kohdennetusti

Esi- ja opetusopetuksen
leikkaukset vuonna 2019

- 196
miljoonaa euroa

Valtionavustuksia myönnetään esi- ja
perusopetukseen vuonna 2019

65
miljoonaa euroa

Tänä vuonna valtion
talousarviossa myönnetään
valtionavustusta esi- ja
perusopetukseen yhteensä
65 miljoonaa euroa, kun
valtionosuusrahoitus alenee
samanaikaisesti noin 196
miljoonalla eurolla.

Valtionavustusta muuhun kuin perustoimintaan

Erilaisia kertaluonteisia, määräaikaista hankkeita voidaan rahoittaa valtionavustusrahoituksella. Tällaisia ovat esimerkiksi uuden toiminnan ja toimintatapojen kehittäminen, kokeilut, pilotoinnit ja investoinnit, apurahat ja stipendit.

Valtionavustusrahoitus soveltuu rahoitusmuotona oppimisympäristöjen ja digitaalisuuden ym. kehittämiseen. Lisäksi valtionavustus soveltuu saamenkielisten ja vieraskielisten opetukseen.

**Määrärahavaraus
avustusluonteisiin
toimenpiteisiin
vuoden 2019 valtion
talousarviossa on
5,6 miljoonaa euroa.**

Valtionosuus- rahoitusta vahvistettava

Kun uusi toiminta on vakiintunut ja sisältyy lakisääteiseen perustoimintaan, valtionavustusrahoituksesta on perusteltua siirtyä valtionosuusrahoitukseen.

Kunnat kehittävät jatkuvasti opetusta, mutta tarvitsevat kehittämistyön tueksi riittävää perusrahoitusta. Riittävällä perusrahoituksella, valtionosuusrahoituksella, tuetaan esi- ja perusopetuksen järjestämistä ja pitkäjänteistä kehittämistä kuntien itsehallinnollisen päätösvallan ja paikallisten olosuhteiden tuntemisen pohjalta.

Valtionavustusrahoituksella ei saa kompensoida valtion erilaisten säästötoimenpiteiden vuoksi heikentynyttä rahoitusta, vaan kuntien perusrahoitusta on vahvistettava.

**2019 valtionosuus-
rahoitustyyppisen
valtionavustus-
rahoituksen määrä on
59,4 miljoonaa euroa.**

Esi- ja perusopetuksen valtionavustukset vuodelle 2019

Kuntaliiton ehdotus, mitkä valtionavustukset olisi parempi siirtää perusrahoituksen piiriin

Innovatiivisiin oppimisympäristöihin, digitaalisiin koulutuspilvipalveluihin, tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön edistämiseen sekä sen hyödyntämisen kehittämiseen ylioppilastutkinnon suorittamisessa sekä koulujen ja oppilaitosten kansainväliseen toimintaan	5 575 000	Valtionavustus
Koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämisen, kka-palkkaukseen + ryhmäkoko ja alueellisen eriarvoistumisen torjunta	32 228 000	Valtionosuus
Kerhotoiminnan tukeminen	5 865 000	Valtionosuus
Laajamittainen ja suppea kaksikielisen opetuksen järjestäminen sekä kielikylpytoiminta	842 000	Valtionosuus
Vieraskielisten oppilaiden äidinkielen ja suomi/ruotsi toisena kielenä -opetus ja muu opetus	18 975 000	Valtionosuus
Saamenkielinen ja saamen kielen opetus: Perusopetus, lukio, ammatillinen	2 200 000	Valtionavustus
Saamenkielisten ja romanikielisten äidinkielen opetus	75 000	Valtionavustus
Suomen ja Ruotsin välillä yhteistyöstä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaiset menot	300 000	Valtionavustus

Lähde: Valtiovarainministeriö. Valtion talousarvio vuodeksi 2019.

<https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2019/perusopetuksen-valtionavustusputkiyskii-perusrahoitus-kuntoon>

Päivi Väisänen-Haapanen

+358503718273

paivi.vaisanen-haapanen@kuntaliitto.fi

@HaapaPaivi

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

